

Г.П.Б. в Лнгр.
Ц. 1934 г.
АКТ № 767

Ojrot avtonom oblastың kerek başkarar komitet sovetteriniң prezidiumnyң turguskan

34 (567) №-lu

POSTANOVLENIJEZI

g. Ojrot-Tura. 1934 ғыlda avgust aıdyң 20 kyninde.

1935 ҒЫЛДА КЫЈАЛТА ҒОҒЫНАН САЛЫЛҒАН ОКЛАДНОЈ
STRAHOVKANЬ ӨTKYRER KEREGI.

SSR Sojuzың Alvatъ komissar sovediniң 1934 ғыlda ijul' aıdyң 19 kyninde, RSFSR-н Alvatъ komissar sovediniң 1934 ғыlda ijul' aıdyң 20 kyninde, vaza җака җurt Sibirдиң başkaruu komitediniң 1934 ғыlda ijul' aıdyң 29 kyninde turguskan postanovlenijezi aajьnca, Ojrot avtonom oblastың başkaruu komitedi turguzьp җat:

1935-ғыlda Ojrot avtonom oblastың җeri җurtьnda, кыјaltazъ җок салынар straxovkanь munajda өtkyrer:

I. Kandьj җөөзөni, kandьj җetkerden straxovat' eder

1-кь st. Kolxoztordo (mal aştьң kommunalarьnda, mal aştьң artelderinde, җer izine biriken nekерliklerde, mal biriktirgen nekерliklerde) vaza onojdo ok ustardьn-la (kustar la)—promьslovoj kooperatsijelerdiң baştamь organizatsijelerinde, җurt җerlerde, Ojrot-Tura gorodьnda, invalid ulus kooperatsijezinde baştamь organizatsijezinde кыјaltazъ җок салынар straxovanijege mundьj җөөзө kirizer:

a) turalar, onьң тоozьnda kerege aјьldar, җurt хozјajst-

вопъд промъшленност предпrijatijezi (ne le kerekty nemeleri ko-
zo) vastra var çepсел-çөөзөzi (maşinalar, çepселдер, парниктер-
диң ramдарь, оноң-do өскө nemeler), transportko kerekty ne-
meler (mexaniceskij-le baza koş tartar) vastra mal-aştъң-la про-
мъшленностъң produktсijezi (yren eder, kursak icer, baza sada-
танъ) онојdo-ok tovar la materijalga kerekty nemeler (cij tovar,
artъktu çuugan neme, materijaldar) ottoң baza suu көpcip ki-
rip yrelgenineң, çer silkilerineң, көckөdөң, çotkoноң, ke-
netke tyzer çaan salkынаң, çaan çаңмырдаң, çalkып tyzerineң, va-
za suudың viuзъ la işteer kazan vuzыларынаң straxovat' ediler;

v) çaskыda ertelep oğorod aзын oturguzарына aduuldu çu-
lular çazagan partnikti mөndyr sokon сьгьмнаң;

v) salgan aş, çurt-xozjajstvoпъд өскө-dө өskyrgeп neme-
leri (oo kozo kydeli-le kendir) mөndyr sogorынаң, suuga al-
дырганынаң, salkып-şuurganga sokтырарынаң, sooko тоңорынаң,
otton, çotkon çaaştan;

g) kydeli le kendir kыrazyп kaаң kyjgekten;

d) kызы klөverdиң yrenine cакkan kыранъ kyjgeke kyje-
rineң, өскө dө çetkerdeң, kor çederineң, çurt-xozjajstvo kulti-
razyна tynejlep тұrguzar;

e) sarъ taңkы-la maхorkаны vastra çetkerlerden, kurt
koпыстаң, oорудаң, ystine kataj mөndyr sokonyнаң produktсi-
jezi çавьzаgанының karuulu edip, straxovat ediler.

z) 6 ajlu volgon uј mal la baza andardъ ucural өlymneң;

z) 1 çaştаң өрө çыккы mal la төөлөrdи, 6 ajdaң өрө uktu
malдың çаş valazyп ucuralda өlerineң;

i) 6 ajdaң өрө koj, ecki, cockony ucuralda өlerineң stra-
xovat' eder.

Açaaru: maldың çugыş oорuun şinder көrөrine, çuup
alган maldu hozjajstvolordың малына straxovka салынас,
malъ өлзө, оның usып straxovka akca төлөвөс.

2-ci st. Kolhozсылардың (biriktirbegen hozjajstvoзының uly-
yne), kol-kyci le alдынаң çatkan hozjajstvolor, işmекciler-le
sluzaşыjлардың, ook ustardың (kustarлардың, remeslenikтерdiң),
оноң do өскө kol kyци le çatkandardың, кьjaltазъ çогына салы-
нар straxovkaga, mundыj nemeleri kirizer:

a) turalar, oo kozo olordың kerege ајыldарь, ook ustardың-
la kustar-la промъсловьј masterskoјlorъ (vastra kerekty nemele-
ri kozo)—ottoң, suuga alдыrtканынаң, çer silkingenineң, көcke
çemirilgenineң, şuurganaң, çotkonоң çaan çаңмырдаң, çalkып
tyzerineң, baza suudың viu la işteer kazan vuzыларынаң stra-
xovat ediler;

в) ваstra салган азъ ла ѳскѳ дѳ ѳскырген немелерин (оо козо кендир ле кыделини) огород азъ, ѳаланда саккан огород азън (вахсапъ) ѳилекты агаѳтъ, ѳскѳзин, мѳндыр согорънап, ѳапмырдып сууна ырелеринеп, ѳуурганап, ваза онојдо ок сууга алдырагынап, сооко топоргынап, сууга кѳдырилгенинеп, straxovat eder. Ogorod азън, ѳаланда саккан вахсапъ, ѳилекты агаѳтъ ѳапъс ла мѳндыр согорънап, ѳапмырдып сууна ырелеринеп, ваза ѳуурганга алдырагынап straxovat eder.

в) кыдели ле кендирди каап кыјгектен;

г) 6 ајдап ѳрѳ уј малды, анды ѳлымнеп;

д) 1 ѳаѳтап ѳрѳ ѳыкы мал ла тѳѳни ѳлымнеп straxovat eder.

3-сi ст. Кулак хозјајстволорынып ѳѳѳзѳзи, онып хозјајствозына мал-аѳтып индивидуалныј налогы салыпър турган волзо, кирелтеге салынар налогты 3-сi категорије ле тѳлѳр едип салган улустардып хозјајствозы, оноп до ѳскѳ ул ѳок еткен хозјајстволор кыјалта ѳок салынар straxovkaga кырышпес.

II. Сьгынга ськан ѳѳѳзѳнип ваазып канайда тѳлѳр

4-ст. Колхозтордо, ваѳтамы кооператсийелерге оттоп ѳскѳ дѳ ѳеткердеп сьгынга ськан ѳѳѳзѳзи усып straxovoj аксапъ (1-кы ст „а“ пункта ајдылганьна) туралар, мал-аѳтып промышленност предпrijатийелери (ваstra керекты немелери ле) ѳѳпсел ѳѳѳзѳзи, транспортныј ѳѳпселдери, мал-аѳтып промышленност продуктсijeзи, сij немелер (сыр'е) артыкту немелери материялынып усып, ѳѳѳзѳнип ѳѳпсел ѳѳѳзѳзи тоозып аларда тургускан ваа ла тѳлѳр.

5-сi ст. Колхозсыларга, кол-кыци ле алдынап ѳаткан хозјајстволорго, кустарларга, ремеслениктарга, ишмекци ле слузаѳсылларга, оноп до ѳскѳ кол кыци ле ѳаткандарга оттоп оноп до ѳскѳ ѳеткердеп ырелген ѳѳѳзѳзи усып straxovoj аксапъ (2-сi ст. „а“ пункта ајдылгань аајьна) туралардып, оок устардып ла промышловој мастерској (ваstra керекты немелери козо) straxovat eder тузында тургускан ваа ла тѳлѳр.

6-сы ст. Өскө çyzindy çөөзени straxovat etkeni usыn straxovoj aksaы tөлөөr normazь munajda turguzыlyp çat:

Straxovkaы mundыj nemelerge salar

Xosjajstv. kategor.

Kolxoztor	Kolhoz eblar	Aldыnan çatkan-dar
-----------	--------------	--------------------

Bir gany salkovojlor lo vodogony

1. Aş la baza мысак kulturazь, gorcitsaga, podsolnuxa çаккан өлөн lo silos kulturazьna — — — — —	45	40	40
2. Vaxçaga, sadtarga, ogorod aзына — — — — —	400	350	325
3. Kartopko, tazyldu aşka (kendir, kyndeli tankьdan es ke) texniceskij kulturaga — — — — —	170	150	130
4. Dolgun (uzun) dep atu kydelee — — — — —	100	90	90
5. Vьсьраş (kudrjaş) dep atu kydelee — — — — —	30	25	25
6. Kendirge — — — — —	100	80	80
7. Maxorko tankьga — — — — —	300	300	300
8. Kызы kleverdin yrenderine kyjgekten baza onon-do eske çetkerden — — — — —	200	170	170

Çurt-xosjajstvonьң malьna

Bir maldьң vazьna-salkovoj lo vodogony

1. 2 çaştan өрө çылык malga — — — — —	135	125	120
2. 1 çaştan өрө 2 çaşka çetire çылык maldьң oогьna—	67—50	62—50	60
3. Uktu çылык maldьн oогь 6 ajdan ala 2 çaşka çetre	67—50	—	—
4. 2 çaştan өрө tөлөрге — — — — —	145	135	130
5. 1 çaştan өрө 2 çaşka çetire төөнin votoзыna (balazь)	72—50	67—50	65
6. 1 çaştan өрө çoon uj mal la andarga — — — — —	135	115	110
7. 1 çaşka çetire çoon uj mal la andarga — — — — —	67—50	57—50	55
8. 6 ajdan өрө koj eckilerge — — — — —	40—	—	—
9. 6 ajdan өрө cockolorgo — — — — —	60—	—	—

1-кь ачаару: kolxoztordo, vaştamь kooperatsijalarda 1 çaştan өрө uktu uj mal, 2 çaştan өрө uktu çылык maldar, кьjaltazь çогьna, straxovkaың vytkyl vaazь-la straxovat ediler (AZO-do turgan maldardь uktu maldar dep toolop ajdar, onдыj maldar baza kozыlyp çat).

2-ci ачаару: Ojrot-Tura gorodьnda işmекcilerdin, sluzaçыjlardьн, ook ustar promьslovoj baza kenep-kertep kal-gandardьң kooperatsijezinde clen volьp turgandardьң kolьnda turgan mal, salgan kultura aştar, turalar, promьşlen-nost predprijatijelerge straxovka kolhozçыlarga tөлөөr edip turguskan katu norma-la tөлөөr. Kooperativte turvaj turgan ook ustarga өskө-dө kol kyци-le çatkandarga aldьnaç çat-

Kandarga төлөөр эдип тургузыр берген кату тариф аажып-ца төлөөр.

3-сi ачаару: ишмекци-ле слузащылардын, ваза чурт черлерде чаткан кустарно-промьсловој ваза, кенер-кертер калгандардын кооператсизежинде clen вольт турган, аш культуразын салбаган, че чапыс-ла (ажыл турган черде) салган ашту улустың туралары, мал, ажыл турган черде салган культура азынын усып, страховой вааны колхозсыларга тургузыр берген кату тариф аажыпца төлөөр.

4-сi ачаару: кату тургускан норма-ла ваза чепсел чөөзөнiң (инвентар) тоозын өрө алар тuzuуда тургускан вааның устине војының кууни-ле козыр страховат едери, ваза, онојдо ок өскө-дө чyzинду страхованије болзо, оны оның керегинде сыргарган аңлы закон аажыпца страховат едер.

7-сi ст. Колхозтордо, ващамь кооперативтерде страховат edilgen аш культуразы, тазыга тура отко кyzе, емезе чарымдај уyelze, оның усып салыган страховканың устине катај страховка салыпвај сыкан сыгымды, өскө чyzинду четкерден страховат etken кемi (норма) аажыпца төлөр берер учурлу.

8-сi ст. Бу postanovlenijenin аажыпца 1935 чылдың январ ајдың 1-кы күнөң ала 1935 чылдың декабрь ајдың 31 күнине четире сыкан сыгымның усып төлөөр.

9-сө ст. Сыгым сыкан акт vicikti чөртөгөнинең ары сыгымга сыкан чөөзөнiң акказы мундыј srok-ло төлөлип турар учурлу:

- a) колхозторго 5 күннен өтпөј;
- b) колхозсыларга 10 күннен өтпөј;
- v) алдынаң чаткандарга 15 күннен өтпөј.

Сыгымга сыкан чөөзөнiң акт vicigin ајмактың страховој комиссизеји акт vicik четкил вольт велетелип кирген күнинең ары, 10 күннен өткүрвөј көрiп, чөртөп салар учурлу.

10-сө ст. Кыјалта чогына stroxovat edilgen аксапың суммазына кыјалта чок салынар страховканың алдындагы чылдарда четире чуулбаган алымдарына, ваза өскө-дө чууштарына өскө акса аяланыр турар учур чок.

11-сi ст. Колхозтордың, кооперативтердин, колхозсылардың, алдынаң чаткандардың војынаң вольт, керексивес керегинде чон алвагы чөөзөнiң корулаар керекти кичеевези керегинде, өртөң коруланар ezini ачаарваза, страховат etken чөөзөнiң eezi војы шоктор уyreze, ат-ла иштейер тузында себерленвөј иштей турала өртөгөн болзо, малды аажы вазы чок катулар тутканына, ваза мал emcizi-ле ару сек волорының ezizin buskan болзо, оның усып страховој аксапы төлөвөс.

III. Straxovkanyň tölýleri

12-ci st. Straxovka tölýlerin munajda turgar

	Ojrot-Tura gorodý			Obl: bastra ajmakt.		
	Kolhoz tor	Kolhoz-cblar	Aldnan-çalkan-dar	Kolhoz tor	Kolhoz-cblar	Aldnan-çalkan-dar
1. Turalar çurt hozjajstwonnyň promýshennost predpriyatijeleri bastra kereky nemeleri le, çurt hozjajstwonnyň promýshennost produktsiyezi artýktar çuugan cij nemezi le baza materijalдар козо 100 salkovoj vazýnaç — — — —	50	—	—	80	—	—
2. Çurt hozjajstwonnyň inventarý la transportnyň çepselde 100 salkovoj vazýnaç — — — —	40	—	—	40	—	—
3. Kustar la promýshennostnyň masterskojlorý ne le kereky nemeleri le 100 salkovoj vazýnaç — — — —	—	80	1—0	—	1—30	1—60
Salgan aýka						
1. Aş la myrcak kulturazyňa, gorci-tsa, podsolnuh, sackan ölen le silos kulturazyňa 100 sal. vazýnaç 1 ga çerden — — — —	3—20 1—44	5—30 2—12	7—00 2—80	3—20 1—44	5—30 2—12	7—0 2—80
2. Bahçaga, öskyregen sad agaýka ogorod azyňa 100 salk. vazýnaç 1 ga çerden — — — —	3—20 12—80	1—90 6—65	2—30 7—48	3—20 12—80	1—90 6—65	2—30 7—48
3. Kartopko, tazýdu aýka, tehniceskij kulturaga 100 salk. vazýnaç 1 ga çerden — — — —	3—20 5—44	5—30 7—95	7—00 9—10	3—20 5—44	5—30 7—95	7—0 9—10
4. Dolgun dep atu kydelee 100 salkovoj vazýnaç — — — — 1 ga çerden — — — —	3—20 3—20	5—30 4—77	7—00 6—30	3—20 3—20	5—30 4—77	7—0 6—30
5. Kudrjaş dep atu kydelee 100 salkovoj vazýnaç — — — — 1 ga çerden — — — —	3—20 —96	5—30 1—33	7—00 1—75	3—20 —96	5—30 1—33	7—00 1—75
6. Kendirdin 100 salk. vazýnaç — — — — 1 ga çerden — — — —	3—20 3—20	5—30 4—24	7—00 5—60	3—20 3—20	5—30 4—24	7—00 5—60
7. Maxorkanyň tarçkazyňa 100 salkovoj vazýnaç — — — — 1 ga çerden — — — —	4—50 13—50	5—50 19—50	8—10 24—30	4—50 13—50	5—50 19—50	8—10 24—30
8. Kyzyl kleverdin yrenin mөndyr sogornan öske de çetkerden kor çederinen — — — — 1 ga çerden — — — —	1—60 —72	2—65 1—06	3—50 1—40	— —	— —	— —

Ajmaktardə gruppaga şeygeni	Xojjaystvonıy kategorıjezi	T			A			R			I			F		
		Çalkı malga voj vazb- nan	Br tın mal nan	100 salko- nan	Uj maldarga voj vazb- nan	Br tın mal dn vazb- nan	100 salko- nan	Uj maldarga voj vazb- nan	Br tın mal dn vazb- nan	100 salko- nan	Koj ektige voj vazb- nan	Br tın mal dn vazb- nan	100 salko- nan	Cockgo voj vazb- nan	Br tın ma- dn vazb- nan	
I. Koş-Agaş, Ulagan — —	kolxoztor — — —	3-00	4-0ş	1-70	2-30	4-68	1-87	6-25	3-75							
		7-00	8-7ş	3-70	4-25											
		8-50	10-20	4-00	4-40											
II. Ondaj, Kan-Oozь, Elkmonar ajmaktarь —	kolxoztor — — —	4-40	5-94	2-20	2-97	5-45	2-18	6-25	3-75							
		8-20	10-25	4-00	4-60											
		9-50	11-40	4-50	4-95											
III. Turacak, Coj ajmakt.	kolxoztor — — —	5-20	7-02	2-50	3-38	6-30	2-52	6-25	3-75							
		8-50	10-63	4-50	5-18											
		10-00	12-00	5-20	5-78											
IV. Ojrot-Tura, Keksu-Oo- zь, Şevalln ajmaktarь	kolxoztor — — —	6-58	8-82	2-73	3-68	6-88	2-75	6-25	3-75							
		9-36	11-70	4-98	5-72											
		10-82	12-98	5-68	6-25											
V. Gorod — — — —	kolxoztor — — —	7-00	9-45	3-00	4-05	7-00	2-80	6-25	3-75							
		8-35	10-44	5-50	6-38											
		10-90	13-08	6-00	6-60											

Oblastьd basira ajmaktarьnıy teelerine: kolxoztorıdo: — 100 salkovojdon 4 salk, 90 akka
bir tın maldıñ vazьnan 7 s. 10ak,

kolxozьlarda — 100 salkovojdon 7 salk, 60 akka
bir tın maldıñ vazьnan 10 s. 26ak,

altьnan çatkan — 100 salkovojdon 10 salkovoj
darda — — — bir tın maldıñ vazьnan 13 salk.

13-ci st. Kolhoztor, vaştamь kooperatsijeler organizatsijeler, kьra salar, oьeң eder çerdiң produktsijezin, otko kyjerineң oьskө dө çerterden kol çerderineң korulap stroxovat etirze, oьnь usьn straxovoj akca neker albasuucurlu.

14-ci st. Dolgun (uzun) dep atu kydeli-le, baza kudrjaş-kydelini kendirdi straxovat ederde, kyjgekten kyjerine ystine kataj karuuna turar edip alynganь usьn, straxovoj tely neker albas.

15-ci st. Kьзыl kleverdiң yrenin, kaаң kyjgekten kyjerinen, kuruga aldyrарнаң stroxovat etse, oьnь usьn straxovoj tely neker albas.

16-cь st. 6 ajdaң oьe 1 çaşka çerire uj mal-la andardьn oокторь, 1 çaştaң oьe (uktularь 6 ajdaң oьe) 2 çaşka çerire çылькың-la tөeñiң oокторь straxovat edilgen dep vodolzodo, çe straxovka tely akcaзыn neker albas.

17-ci st. Çaskь, kyski salgan aška straxovkanь kazь-la hozjajstvogo çerirgen planan kөe salьnar, kөp çыldarga oьskyr-genderdiң straxovkozьn, toogo alyngan çerineң kөe salar.

Plan ystine salьngan aška straxovka salьnvas. Сыгытга ськань usьn tөeletөni сьn-la salgan aзыньң çeri usьn tөeletөr.

IV. Çeñilteler

18-ci st. Kolhoztordo, vaştamь kooperatsijelerde mal yyrin көrtөdip, oьnь tovar çanьn көdyrip alar kereginde mundьj çeñilteler verelip çat:

a) uktu maldь straxovat etken tөlyden 20 protsent çeñilte alar;

b) tovar-la tovar emes fermalarda uj, koj, ecki, socko maldardь koryp alar kereginde straxovkanь tely akcaзыньң 20 protsent çeñilte alar, çыль malga, tөeğө 20 protsent çeñilte beriler, çe tovar fermada turgan uktu maldarga vaştapкь („a“punkta) ajdyлgan çeñilteniң ystine verisip çat;

v) mal yyrin oьskyrp, koryp alарьna көrymçily volgon ozosь kolhoztor (çaş maldь koryp алгань-la malьньң yyrin oьskyrp алган, mal oьlymin astakan, çылу kazagandardь çerkil edip, maldь kiceenip azrap, oьnь kijniñ çyrerin cikelep turguskan, сьндык cike tuzalanьp turgan volzo), ondьj kolhoztorgo kandy-la çyzin malьna salьngan straxovka vazьnaң 25 protsentke çerire çeñilte alar.

19-cь st Kolhoztor, baza vaştamь kooperativter oьteң korulanar kereginde көrymçily karuul turguzьp алган volzo (oьteң korulanar kereginde tөzөp алган druzinalu, oьt oьcyrer maşına-

ларь çetkil, kolhoz çөөзөzin ulam vazьna karuuldap turgan bolzo), baza onojdo ok kolhoztor, vaštamь kooperativter, otko kyjbes turalar edip turgan bolzo, straxovat etirgen turalarь, predprijatijelderi, inventarlarьna salьngan straxovkadaң 50 protsent çenilte alar.

20-ci st. 18-ci statijanyң „v“ punkta baza 19-cь statijada ajdylganь aajьnca çenilteni kezik kolhoztorго, vaštamь koopersijelerge ajmaktьң straxovoj komissijezi turguzьp turar.

21-ci st. Kolhozko salьngan straxovka tölьden 50 protsent çenilteni mundьj kolhoztyң clenderi alar:

a) Sovet sojuztyң gerojlorь, trudanьң gerojlorь la SSR Sojuztyң kajraldu ordenin algandar, baza kajraldu revoljutsionnyj mylytk algandar;

b) cery keregine turgan kadr, rjadovoj baza kicinek çamьlular mendeštь (ulajьna turar), emeze turar өjiniң ystyne turgandar, çe 1934 çьlda kyskide bargandar kozo kirizer;

v) cery kereginiң ortodo, emeze çaan çamьzьnda turьp, kadrda, rezervte turgandar;

g) cery keregine turgan kicinek çamьlu komandirlar, çerly çerinde turar cery bөльginiң solьnyр turar bөльginde uzak өjgө amьraarga vozodylgandar:

d) krasnogvardejts baza kьzьl partizan bolgondor;

e) işmekci krestjanьң militsijeziñiң yuredyunde le administrativno-xozjajstvennyj izidne turgandar, çuu keregine tazьkan karuulda turgandar, baza çuu keregine tazьkan өrtөң predprijatijalardь-la çazaldardь, ancadafa gosudarstvogo ucurluuzьn korulaar işte turgandar, gosudarstvonьң administrativnyj izine turgandar, burulu ulustь tyzeder çerde işter turgandardь vozodor;

z) çuuga çyrip, emeze vojьnyң kyci le işter çyrele, kenep kertes kalgan 1-2-3 grupponьң invalidtarь çenilte alar;

z) deremne çurtь sotsialis çolьnca kuvultьp alarьna, çon alvatьnyң çөөzөzin korьp alar kereginde tartьzьp, kulak kolьnaң kor çedip, tyrep kalgan hozjajstvonьң vilezi çenilte alar;

i) gosudarstvonьң agaş çөөzөzin korulaar işte turala vojьnyң işter çyrgen keregin vьdyrer kereginde tartьzьp өlgөndөrdiң vilezi çenilte alar.

22-ci st. Kolhozçьlardьң hozjajstvozь (biriktirbegen çөөzөziniң ylyuzine çetre) baza onojdo ok kol kyci le aldьnaң çatkandardьң, işmekcilerdiң, sluzaşçьlardьң onoң do өskө kol kyci le çatkandardьң vilezinde 21-ci statjada ajdylgan çenilte alar

ulustың vilezi бар volzo, оның хозжайstvoзына салыңан straxovka төlyдең-50 protsent çеңилте алар.

23-ci st. Kolhoztor, kolhozсылар vaza алдынаң çаткандар вu postanovlenijede аjдылбаған çеткердең kor çетсе, ондыj хозжайstvolordь çерly çеринде straxovkаны өtkyrip турғань ааjыңса çарымдаj çеңилтенi алар ucury бар.

Канса kirezi çеңилте верерин, канса krezi сыгым сыкан, хозжайstvonьң çаткан çадьпынаң көге, аjмактың straxovka kereginiң komissijezi көгyp тургuzар. Çе ol берилген çеңилте vastra тушкен straxovkаның 90 protsentьнаң өтпөс ucurlu.

24-ci st. SSR Sojuzтың алvаты komissar sovediniң 1934 çьlda ijul' аjдың 19 кунинде 1935 çьlda кьjalта çок салыңар straxovka keregende тургускан postanovlenijeziniң 24-ci statjazyпың аjдылгань ааjыңса, Кош-Агаш la Ulagan аjмактың mal азгаар kolhozторьн, kolhozсыларьн (viriktirbegen ulyuzinen) vaza kol кyci le алдынаң çаткандарьн, çарым көккyп, көсyp çадар çадьнаң çапыс çерге токьнар турған хозжайstvolordь straxovkадаң **cek vozodьp аjгьp salar**

Кан-Оозь la Оьндаj аjмактың mal азьгаар kolhoz хозжайstvolordь, kol кyci le алдынаң çаткандарь, çарым көккyп өрөкөлөрi çапыс çерге токунар çадарьна көсyp турған volzo, олорго салыңан straxovka төlyдең-50 protsent çеңилте верер, çе ol çеңилтенi, olor 1932-1933-1934 çьldарда токьнар çадарьна көстөp берген çерлерге көсyp, çадар туралар, өскө дө çазалды edip алганынаң көрө берилер.

V. Straxovka төlydi төлөөр өji

25-ci st. Straxovka төlydi төлөөр өjin, Ojrot avtonom oblaska munajda тургuzар:

а) 1934 çьлдың sentjavr аjдың 15 кунине kolhoztor 30 protsent, nojavr аjдың 1-кь кунине 40 protsent, dekvavr аjдың 1-кь кунине 30 protsent төлөөр;

в) kolhozсылар la vaza алдынаң çаткандардың хозжайstvolordь 1934 çьлдың sentjavr аjдың 15 кунине 50 protsent, oktvavr'аjдың 1-кь кунине 50 protsent төлөөр.

26-сы st. Straxovka аксапы вoжьпың өjinде төлөвөзө, алым воьр турар, оны кьjalта çогьнаң төлөдip алар.

Алым воьр төлөвөj, артыр kалган straxovka вазьнаң канса кyнге төлөвөj кyn тоозьна kolhoztor 0,1 protsent, kolhozсылар la алдынаң çаткандар кунине 0, 2 protsent penija akca төлөөр.

VI. Ozo azьndra bilip ert lə suu kədyrilgeni-le vaza mal ɵlymi-le  enizer kereginde akca vɵlyyri

27-ci st. Bastra  uulgan straxovka akcadan 15 protsenti ert lə  enizer, suu kədyrilerin , mal ɵlymin  korulanar kereke tudar. Bu-ok akcan  13 protsenti straxovkan   uugan ajmakt   urt-ɵr k lerinin kereklerine,  emeze Ojrot-Tura gorodt  voյnda ajlan z r turar. Art r kalgan 2 protsenti ajmaktar ortoz ndag  ucurlu kereklerine tud lar.

Bu vɵlygen akcan  mund j s g mga s garar ucurlu:

a) mal emdeer  er  derine,  emeze on  remontop  azadag na, ambulatoriya vaza izoljator  derine, vaza onojdo ok ert  cyrer sarajlar, depo  derine s garar;

b) otko kyjbes  azal,  sk  d  nemeler  der kereke s garar;

v) ert  cyrer kerekty nemeler,  epselder taar alag na s garar;

g)  av staj  erlerde ert keregine, otko kyjbes  azal  sk  d  neme  derine, ooru mal korulaar, ulustar yuuder kurs  kyrerine s garar;

d) ert  korulanar, mal emcizinin vaza ooru mal koruuz  kerekter  kyrerine s garar;

e) mal emdeer turalarga, ambulatorijalarga vaza izoljatorlarga kerek biopreporatorlard , medikamenter-le instrumenterdi ( epselderdi) aldrarga s garar.

Ajmaktard  sov  komiteteri, gorodt  sovedi, oblast  gosstrax va karuu, bu ɵr gi adalgan kerekterdi  kyrerine 15 protsenti vɵlygen akcan , s g mga s garar pland  turguzar tuzunda, bu ɵr gi adalgan kerekterdi  kyrerine ozo lo va tar ert lə  enizerine, mald   ug  ooruag  la tart zag na, onon do  sk   etkerler le tart zag na, aktivn j turuz r turgan kolhoztoro  urt  erlede  kyrerine kiceenzin.

28-ci st. K jalta  ok sal nar straxovanije kereginde mas-sovoj i   kyrerine,  urt  erlerdegi aktivtard  s jlaag na,  n ozo kolhozso aktivterdi bastra  uulgan straxovka vazvna 0,75 protsenti akca vɵlyp salar.

VII. Straxovko tolydi çuujtan organdar

Комьдал берери, игузьдъ, комьдалдъ көрүп, шуузер ezizi

29-сѣ ст. Аймактың straxovoj komissijezi, inspektsijezi, gos-straxтың oblastагъ başkaruузы, кандыј bir çetkerdeң ulam tyrep kalgan hozjajstvolorgo tölөjtөн аксапъ къjalта çok салынар straxovanijeni өtkyрer tuzunda, vjurokrat аајьпса узакa tutрај, тургуза la төлөр берер ucurlu.

30-сѣ ст. Овlfонь, ајmfоньң ваşсыларь straxovka organda-тынь, ајmaktардың, çurt çerlerdegi straxovka komissijeziниң izin ulam зајьп шіндеп, көрүп турар ucurlu.

31-сi ст. Къjalта çok салынар straxovka keregінде çurt sovetтердиң, çurt çerlerde straxovka komissijeziниң çастьra иштеген iziniң комьдалып bicike bicip çазajла, ајmактың straxovoj komissijeziне берер, ајmактың straxovka inspektsijeziниң, straxovka komissijeziниң çастра izi keregінде комьдалдъ oblastың gos-strax başkaruуна берер.

32-сi ст. Кандыј la kirgen комьдалдарды, kirgen kynineң ala 10 kynең өtkyрвөј көрүп, аајьпа сыгар ucurlu. Straxovka komissijeziлериниң predsatelderi, oblastың straxovka başkaruуның пасапnиги, казы la kirgen комьдалдъ војьпын өјинде көрөрип, оның аајьпса сьндык çөр сыгарарь ucun карууна турар.

VIII. Okladnoj straxovkanь өtkyрer ezizi

33-сi ст. Ајmaktардың совет комитетерине, Ojrot-Tura godтың sovedине, çurt soveterge мундыј çакылта берер:

a) къjalта çok салынар straxovka salar vastra ов'ектань тоого аларып өtkyрзин;

b) straxovkanь салыр, vildirty bicikti төly төлөөр eezине sentjavr' ајдың 1-кь kynin өtkyрвөј колына tutурып берзин;

v) çөзөzin straxovat etkenderge берилер çеңiltelerди bast-разып, војьпың өјинде къvaj tuzalanарып, аңcadala кызы cery vilezине, кызы partizandарга, кызы gvardejesterge берилген çеңiltelerди, сьндык cike tuzalanарып, vaza kolhozторго mal yurin өskyрer keregінде, өртөң корулаңар керекти cike turguskan kolhozторго берилер çеңiltени, сьндык cike tuzalanарып көрүп турзып. Бу керекти өtkyрerине, kolhoz алватзып, çurt çerlerde straxovka keregиниң активтарып тартып алзып.

Mal yurin өskyrip корыр аларь keregінде kolhozторго

aerilgen çenilteden, kolhoztor mal yurin köptədir, onь kobyrlarь kereginde tartьşkan, eñ artьk mergendycilerdi sьjlaar ucurlu.

34-ci st. Bu zakondь voььnyđ ejinde ötkyrerine, voььnyđ ejinde telylerdi çuup alarynyđ karuuna turaryn, ajmaktyң sovet komitetleriniң, çurt sovetterdin, akca la baza straxovka organ-darynyң mojnyna salar.

35-ci st. 1935 çyldьң kьjalta çok salьnar straxovanijeniң çeniltelerin, çon albataa tanьdar kereginde çartap ajdar işti ötkyrzin dep, oblastьң „Kьзы Ojrot lo“, „Krasnaja Ojrotija“ redaktsijezine, ajmak gazetteriniң redaktsijelerine çakьlta berer.

36-cь st. Ajmaktardьң sovet komitetlerine, çurt sovetterge, ajmaktьң straxovka komissijelerine, akca la baza straxovka organ-daryna çon albaty ortozьna massovyj işti elbede ötkyrzin, ancadala bu postanovlenijeni çadyң çyrymge ötkyrer tuzьnda onoy kьjьr, vuzьr turary la çenişsin, kandyj bir çetkerden tyrep kalgandarga, onьң sьgьmьn çandьra tölöeri kereginde çartap, ajdar işti tьnytsьn dep, çakьlta berer.

Bu postanovlenijeni çurt çerlerde çөөzөzin straxovat etireecilerdiң konferentsijezinde şyuşsin (ajmaktьң straxovoj komissijeziniң clenine 3 kizideң çavьs emes edip ötkyrer.)

37-ci st. Oblastьң Gosstrax upravlenijezine 3 kyleneң ötrөj, bu postanovlenijeni çerly çerinde, kanajda ötkyrerin çartap, ajdyr berzin dep, çakьlta berer.

Ojrot oblispolkomnyң predsedateli **Sofronov**

Oblispolkomnyң katcьzь **Tolstoşev**

ЛНВ. № 252

Ц 9587

Ойрот.
2-39

На ойротском языке

Постановление президиума Ойротского областного исполнительного комитета Советов о проведении обязательного окладного страхования на 1935 год

Перевод Эдокова И. И.